

Marta Hawryluk¹

Akademia Nauk Stosowanych Mazovia, Siedlce

https://doi.org/10.29316/9788368103342_17

KASOWY PIT JAKO ALTERNATYWNA FORMA ROZLICZANIA PRZYCHODÓW I KOSZTÓW

THE CASH BASIS METHOD AS AN ALTERNATIVE FORM OF ACCOUNTING FOR REVENUE AND EXPENSES

Streszczenie

Celem niniejszego rozdziału jest wskazanie istoty kasowego PIT-u jako alternatywnej formy rozliczania przychodów i kosztów w działalności gospodarczej oraz ocena zasadności jego stosowania przez przedsiębiorców w świetle obowiązujących przepisów prawa podatkowego. W rozdziale wykorzystano metodę analizy i krytyki piśmiennictwa. W ramach podjętych rozważań scharakteryzowano istotę kasowego PIT-u oraz wskazano grupy podmiotów, które mają prawo z niego skorzystać. Następnie podano przykłady tych podmiotów, które nie mają możliwości z niego skorzystania ze względu na obowiązujące prawo lub też, dla których PIT kasowy nie będzie najlepszym rozwiązaniem. W rozdziale uwzględnione zostały wymogi formalne, które muszą spełnić przedsiębiorstwa, aby mogły skorzystać z takiego sposobu rozliczania przychodów i kosztów. Wykazuje się, że pomimo pewnych znaczących korzyści nie we wszystkich przypadkach kasowy PIT będzie optymalnym rozwiązaniem.

Słowa kluczowe: kasowy PIT, przychody, koszty, przedsiębiorstwo

Abstract

The purpose of this chapter is to outline the essence of the cash-basis PIT as an alternative method of accounting for revenues and expenses in business operations and to assess the appropriateness of its use by entrepreneurs in light of current tax laws. This chapter employs the method of literature analysis and critique. As part of the discussion, the essence of the cash-basis PIT was characterized, and groups of entities that are entitled to use it were identified. Next, examples were provided of those entities that are unable to use it due to applicable law or for whom the cash-basis PIT would not be the best solution. The chapter addresses the formal requirements that businesses must meet in order to use this method of accounting for revenues and expenses. It is demonstrated that despite certain significant benefits, the cash-basis PIT will not be the optimal solution in all cases.

Keywords: cash PIT, revenues, costs, enterprise

¹ mgr, <https://orcid.org/0009-0007-8808-9044>; e-mail: Szepeluk.marta@wp.pl

Wstęp

Nieodłącznym elementem prowadzenia każdej działalności jest konieczność uregulowania należności podatkowych wynikających z obowiązującego prawa. W szerokim ujęciu podatkiem jest część przychodu, którą podatnik musi odprowadzić na poczet państwa, za pośrednictwem urzędu skarbowego. Rozdział koncentruje się na analizie istoty kasowego PIT-u, rozumianego jako odmienna od tradycyjnych zasad metoda rozliczania przychodów i kosztów w działalności gospodarczej. Przedstawiono go jako potencjalną alternatywę dla przedsiębiorców, a następnie poddano ocenie zasadność jego stosowania w kontekście aktualnie obowiązujących regulacji prawa podatkowego (Gomułowicz, Małecki, 2011).

Materiał i metoda

Przedmiotem analizy w rozdziale są zasady funkcjonowania kasowego PIT jako alternatywnej metody ustalania momentu powstania przychodu oraz kosztów uzyskania przychodów w podatku dochodowym od osób fizycznych. Szczególną uwagę poświęcono ocenie zasadności stosowania tego rozwiązania przez przedsiębiorców w kontekście obowiązujących przepisów prawa podatkowego. Głównym problemem badawczym jest ustalenie, w jakim zakresie kasowy PIT może stanowić efektywne narzędzie poprawy płynności finansowej przedsiębiorstw oraz jakie ograniczenia i wyłączenia towarzyszą jego stosowaniu.

Materiał badawczy stanowią obowiązujące regulacje prawne, w szczególności przepisy ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ze szczególnym uwzględnieniem art. 14c, a także krajowe piśmiennictwo z zakresu prawa podatkowego i finansów publicznych. W rozdziale wykorzystano metodę analizy i krytyki aktów prawnych oraz analizę piśmiennictwa przedmiotu. Uzupełniającą zastosowano metodę analizy opisowej, pozwalającą na przedstawienie praktycznych konsekwencji stosowania kasowego PIT przez przedsiębiorców.

Wyniki przeprowadzonych analiz zaprezentowano w kolejnej części rozdziału.

Wyniki

Od 2025 roku przedsiębiorcy mają możliwość stosowania kasowego PIT jako alternatywnej metody rozliczania podatku dochodowego. Charakterystyczną cechą tego rozwiązania jest powstanie obowiązku podatkowego dopiero w momencie faktycznego przepływu środków pieniężnych, co oznacza, że przychody i koszty ujmowane są w chwili ich otrzymania lub zapłaty.

W przeciwieństwie do metody memoriałowej, PIT kasowy zapewnia większą elastyczność w zarządzaniu finansami przedsiębiorstwa, co sprzyja poprawie płynności finansowej. Dzięki temu przedsiębiorcy nie muszą odprowadzać podatku od przychodów wynikających z nieopłaconych faktur, co pozwala na lepsze dostosowanie zobowiązań podatkowych do realnych przepływów pieniężnych generowanych przez działalność gospodarczą.

Metoda kasowa upraszcza także procedury rozliczeń podatkowych z Urzędem Skarbowym i ułatwia prowadzenie księgowości, ponieważ zobowiązania i koszty są rejestrowane zgodnie z faktycznymi operacjami finansowymi (Cieśla, 2024). Jednocześnie korzystanie z PIT kasowego wymaga od przedsiębiorcy staranności i systematycznego monitorowania płatności oraz dokumentów finansowych, gdyż błędy w rozliczeniach mogą prowadzić do częstszych kontroli podatkowych, dodatkowych kosztów oraz utrudnień w bieżącym funkcjonowaniu firmy. W skrajnych przypadkach niewłaściwe stosowanie metody kasowej może skutkować poważnymi konsekwencjami prawnymi i finansowymi.

W praktyce przedsiębiorcy mogą wspierać się specjalistycznym oprogramowaniem, które ułatwia kontrolowanie dat wystawienia faktur, terminów płatności oraz generowanie odpowiednich dokumentów, co znacząco ogranicza ryzyko popełnienia błędów. Takie narzędzia pozwalają także w prosty sposób kontaktować się z kontrahentami w celu przypomnienia o zaległych płatnościach, co dodatkowo poprawia zarządzanie finansami przedsiębiorstwa. Dzięki temu PIT kasowy staje się szczególnie korzystny dla podmiotów, które prowadzą wiele transakcji pomiędzy przedsiębiorstwami i chcą elastycznie zarządzać przepływami pieniężnymi w ramach swojej działalności gospodarczej.

W kontekście Polskiego Ładu należy pamiętać, że zasady PIT-u kasowego mogą ulegać zmianom, co wymaga od przedsiębiorców bieżącego monitorowania sytuacji, zwłaszcza w dynamicznych branżach. Metoda kasowa pozwala uniknąć przestojów wynikających z ograniczonych środków finansowych, przy czym nie zwiększa przychodów – zmienia jedynie moment rozliczenia i wydłuża czas gospodarowania środkami wcześniej przeznaczonymi na podatek.

Bez wątpienia dla przedsiębiorców korzyścią jest to, że zobowiązania podatkowe można dostosowywać do przepływów pieniężnych, jakie realnie występują w przedsiębiorstwie. PIT kasowy jest nieocenionym wsparciem dla przedsiębiorców, którzy mają pewne problemy z pozyskiwaniem należności od kontrahentów. Można powiedzieć, że stał się on rozwiązaniem w sytuacjach znacznych opóźnień kontrahentów w płatnościach. Z technicznego punktu widzenia oznacza to, że przedsiębiorca decydując się na takie

rozwiązanie nie musi płacić podatku z tytułu samego zawarcia umowy z kontrahentem, do momentu aż otrzyma środki na konto. Warto odnotować, że PIT kasowy odnosi się także do płatności częściowych oraz odprowadzanych w formie zaliczek. Oznacza to, że ta forma rozliczenia może być przekazywana na poczet wpłat za dostawę towarów i usług, które faktycznie zostaną wykonane w przyszłych okresach sprawozdawczych. Świadczy to o możliwości rozliczania w taki sposób wszystkich otrzymanych zaliczeń, przedpłat oraz transakcji regulowanych w formie rat. Cechą charakterystyczną PIT-u kasowego jest to, że dotyczy on wyłącznie transakcji przeprowadzanych pomiędzy przedsiębiorstwami (Ustawa o PIT, 1991).

PIT kasowy najlepiej sprawdza się w małych i średnich przedsiębiorstwach, które mają największe szanse spełnić wymogi formalne umożliwiające jego stosowanie. Metoda ta poprawia zarządzanie budżetem, wspiera rozwój działalności i inwestycje oraz zwiększa kontrolę nad planowaniem wydatków, zmniejszając presję wynikającą z bieżących zobowiązań. Istotnym elementem jest ujmowanie kosztów, które mogą być zaksięgowane wyłącznie po ich faktycznej zapłacie, a w przypadku częściowej płatności uwzględnia się tylko tę część. W księdze przychodów i rozchodów zakupy towarów i materiałów można ujmować dopiero po opłaceniu faktury, natomiast obowiązek podatkowy powstaje dopiero w momencie otrzymania płatności lub maksymalnie po dwóch latach od wystawienia faktury (Ustawa z dnia 27 września 2024 r., art. 1 pkt 2 / art. 14c ust. 2 ustawy o PIT).

Jest to rozwiązanie dedykowane dla przedsiębiorców, którzy prowadzą samodzielnie jednoosobowe działalności gospodarcze. Jednak nie będzie to obejmować wszystkich osób z tej kategorii. Ustawodawca wymaga, aby zostały spełnione dodatkowe wymogi. Przede wszystkim są to przedsiębiorcy, którzy korzystają ze skali podatkowej i w swojej działalności uwzględniają podatek liniowy, ryczałt lub przychody ewidencjonowane (Druk sejmowy nr 602, 2024). Dochodzą do tego przedsiębiorcy opodatkowani w ramach IP BOX. Dodatkowym wymogiem jest generowanie przychodów w roku poprzedzającym rok podatkowy nie większe niż 1 mln zł. Może się zdarzyć sytuacja, gdzie przedsiębiorstwo zostanie przejęte w wyniku spadku na skutek śmierci głównego właściciela. Wówczas wspomniany limit nie może zostać przekroczony nawet wówczas, gdy doda się przychody z działalności gospodarczej prowadzone przez zmarłego. Dodatkowo warto zwrócić uwagę na przypadek, gdy jednocześnie podatnik jest właścicielem jednoosobowej działalności gospodarczej oraz uzyskuje przychody, jako wspólnik ze spółki jawnej. Wówczas do przychodów uwzględniane są tylko te przychody osiągnięte w JDG. Gdyby się zdarzyło, że w danym roku podatkowym, w którym podatnik zadeklarował chęć skorzystania z PIT-u kasowego, a przekroczył

przychód 1 mln zł. to prawo do skorzystania z tej formy rozliczenia traci dopiero w następnym roku. Niezależnie od miesiąca, w którym został przekroczony graniczny próg przychodów to i tak utrata prawa do skorzystania z PIT-u kasowego nastąpi dopiero w roku kolejnym.

Taki przedsiębiorca chcąc skorzystać z PIT-u kasowego nie może prowadzić ksiąg rachunkowych. Tyczy się to wszystkich przypadków, gdzie przedsiębiorca jest prawnie zobligowany do ich prowadzenia lub jego wybór jest dobrowolny. Ważne jest to, aby z odpowiednim wyprzedzeniem złożył oświadczenie o wyborze właśnie tego rozwiązania do naczelnika Urzędu Skarbowego (Marciniuk, 2017). Bazując na tych wszystkich wymogach z PIT-u kasowego co do zasady mogą korzystać przedsiębiorcy, którzy dopiero rozpoczynają działalność gospodarczą, gdyż nie mogli oni jeszcze przekroczyć granicy przychodu na poziomie 1 mln zł. Ustawodawca po drugiej stronie wymienia odmienną listę przedsiębiorców, którzy nie mogą skorzystać z PIT-u kasowego. W pierwszej kolejności są to jednostki prowadzone w formie spółki cywilnej lub jawnej. W dodatku wspólnicy takich spółek, nawet jeśli mają założone oddzielne działalności gospodarcze również nie mogą skorzystać z PIT-u kasowego. Uzupełnienie stanowią te wszystkie przedsiębiorstwa, które prowadzą działalności w państwach uznawanych za raje podatkowe. Kolejne wykluczenia odnoszą się do rodzajów przeprowadzanych transakcji. Jednym z takich wykluczeń są transakcje przeprowadzane przez podmioty powiązane. Tyczy się to tych wszystkich przypadków, gdy przedsiębiorca posiada znaczne udziały w takim podmiocie, a jego główny obszar działalności sprowadza się do prowadzenia współpracy z nim. Drugim rodzajem wyłączenia są transakcje prowadzone z przedsiębiorstwem, które działa w raju podatkowym. Wykluczenie z tego typu transakcji wynika z faktu, że podmioty działające w rajach podatkowych uznawane są za te przyczyniające się do rozpowszechniania szkodliwej konkurencji podatkowej. Co do samej działalności własnej to PIT-em kasowym nie mogą zostać objęte transakcje będące efektem sprzedaży środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych. Tego typu operacje będą zaliczane do kosztów uzyskania przychodów. Oznacza to, że potraktuje się je jako koszt nawet wówczas, gdy podatnik nie dokonał jeszcze płatności. Kolejna kwestia dotyczy uwzględniania składki zdrowotnej w PIT kasowym. Do celów składki zdrowotnej przewiduje się rozwiązanie, w którym składka zostanie odprowadzona dopiero w momencie otrzymania płatności za fakturę. Szczególnym przypadkiem jest moment zawieszania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę. Normalnie w tym okresie nie bierze się pod uwagę wyliczonej składki zdrowotnej, jednak przy PIT kasowym takiego wyłączenia się nie stosuje. Jest to pewnego rodzaju zabezpieczenie na wypadek, gdyby przedsiębiorca

chciał na późniejszy okres przesunąć niektóre przychody. Ustawodawca jasno wskazuje, że w okresie zawieszenia działalności bezwzględnie należy uwzględniać przychody i koszty, co będzie mieć wpływ na wysokość odprowadzanej składki zdrowotnej. Taki zapis pozwala wyeliminować z rynku wszystkie przypadki nieformalnych porozumień pomiędzy przedsiębiorstwami, gdzie celem skorzystania z optymalizacji podatkowo-składkowej zapłata następowałaby dopiero w okresie zawieszenia działalności gospodarczej. Gdyby się zdarzyła sytuacja, że przedsiębiorca otrzymał zapłatę w okresie zawieszenia działalności z tytułu faktury wystawionej wcześniej to wówczas musi zostać wyliczona składka zdrowotna. Wyłączenia zostały wprowadzone nie po to, aby dyskryminować część przedsiębiorców, ale dlatego, aby zapobiec niektórym nadużyciom, które mogłyby wystąpić ze szkodą dla Skarbu Państwa. Ma to służyć zwiększeniu przejrzystości praktyk podatkowych oraz wspierania uczciwej konkurencji.

Co do zasady obowiązek podatkowy w przypadku PIT kasowego powstaje dopiero w momencie otrzymania zapłaty za towar lub usługę, jednak ustawodawca przewiduje, że podatek musi zostać uregulowany najpóźniej do dwóch lat od wystawienia faktury, również w sytuacjach likwidacji działalności, nawet jeśli klient nie dokonał płatności. Skorzystanie z metody kasowej wymaga od podatnika przejścia wszystkich procedur przewidzianych przez przepisy, w tym złożenia pisemnego oświadczenia do naczelnika Urzędu Skarbowego. Niezbędne jest spełnienie wszystkich wymogów formalnych, ponieważ pominięcie choćby jednego elementu może uniemożliwić rozliczanie się metodą kasową w danym roku podatkowym. Termin złożenia deklaracji zależy od momentu założenia działalności gospodarczej. Jeśli przedsiębiorstwo zostało założone w trakcie roku, oświadczenie należy złożyć maksymalnie do dwudziestego dnia miesiąca następującego po rejestracji. W przypadku rozpoczęcia działalności w grudniu, zgłoszenie do PIT kasowego w kolejnym roku podatkowym musi nastąpić do 31 grudnia, natomiast w pozostałych przypadkach maksymalnie do 20 lutego. Termin ten nie zależy od dnia uzyskania pierwszego przychodu. Po prawidłowym złożeniu deklaracji przedsiębiorca nabywa prawo do rozliczeń metodą kasową w kolejnym roku podatkowym, a możliwość rezygnacji z niej w danym roku pojawia się dopiero przy składaniu oświadczenia w roku następnym. Przykładowo, jeśli działalność została zarejestrowana w czerwcu, a przedsiębiorca chce korzystać z PIT kasowego, musi złożyć oświadczenie najpóźniej do 20 lipca (Biznes.gov.pl, 2024).

Decydując się na kasowy PIT, przedsiębiorca zobowiązany jest do prowadzenia księgowości w określony sposób, obejmujący wyłącznie transakcje dokonywane pomiędzy przedsiębiorcami, które muszą być każdorazowo

udokumentowane fakturą. Prawidłowo prowadzona dokumentacja wymaga rzetelności i precyzji, dlatego przedsiębiorcy, którzy w większości dokonują transakcji z konsumentami, nie będą mogli w pełni korzystać z tej metody. Faktury muszą zawierać datę wystawienia, numer, kwotę należności oraz datę jej uregulowania, a przedsiębiorca musi systematycznie monitorować płatności i weryfikować dane, co generuje dodatkowy nakład pracy (Ustawa – Prawo przedsiębiorców, 2018, art. 4). Nieuwzględnienie choćby jednego z wymogów może skutkować tym, że dana faktura nie będzie mogła zostać ujęta metodą kasową.

Metoda kasowa nie jest rozwiązaniem uniwersalnym i wymaga wsparcia, w tym odpowiedniego oprogramowania do monitorowania dokumentacji finansowej oraz współpracy z księgowym, aby uniknąć błędów i ewentualnych kar. Dodatkowo konieczne jest śledzenie zmian w przepisach w trakcie roku, co może zwiększać koszty prowadzenia księgowości. Procedura ta wymaga porównywania faktur z przelewami bankowymi oraz prawidłowego rozdzielania przychodów i kosztów, aby mieć pewność, że dokumenty mogą być rozliczone metodą kasową. Szczególnie nowe przedsiębiorstwa, dopiero rozpoczynające działalność, są narażone na popełnianie kosztownych błędów i muszą wykazać się większą ostrożnością przy stosowaniu tej formy rozliczeń.

Szczególnym przypadkiem przy korzystaniu z metody kasowej jest wariant, gdzie w danym roku podatkowym przedsiębiorca decyduje się na zamknięcie prowadzonej działalności gospodarczej. Wówczas zostanie objęty podatkiem likwidacyjnym, do którego warto się przygotować z wyprzedzeniem. Pewnym wyzwaniem dla przedsiębiorcy jest to, że likwidując prowadzoną działalność i tak będzie musiał rozliczyć się z Urzędem Skarbowym nawet wówczas, jeśli nie otrzymał zapłaty za świadczone usługi lub sprzedane towary. Obejmuje to wszystkie faktury wystawione w relacjach pomiędzy przedsiębiorcami. Jeśli przedsiębiorca ma wielu takich kontrahentów, którzy pomimo podjęcia aktywnych działań i tak nie uregulowali należności to trzeba będzie zmierzyć się z mniej lub bardziej poważnym wyzwaniem finansowym. Chcąc tego uniknąć z odpowiednim wyprzedzeniem należy uwzględnić kwestie podatkowe we własnych planach finansowych. Dobrą praktyką jest również przygotowywanie się do takiego obowiązku poprzez gromadzenie nadwyżek finansowych. Ignorowanie tego stanu rzeczy może skutkować nie tylko poważnymi problemami finansowymi, ale również niepotrzebnym stresem. Każdy przedsiębiorca decydujący się na PIT kasowy musi liczyć się z tym, że urząd może wymagać od niego przedstawienia wyciągów bankowych lub innych potwierdzeń za transakcje, które zostały objęte PIT-em kasowym. W dodatku zamykając dany rok podatkowy i spełniając

określone wymogi należy potwierdzić dalszą chęć do korzystania z metody kasowej. Uzupełnienie stanowi konieczność weryfikowania niezapłaconych faktur, które z czasem będą generować obowiązek podatkowy. Nawet, jeśli przedsiębiorca spełnia wszystkie formalne wymogi dalszego korzystania z PIT-u kasowego to nie musi na nim bazować w latach kolejnych. Jak najbardziej może z niego zrezygnować wysłać stosowne oświadczenie do naczelnika Urzędu Skarbowego w terminie do 20 lutego roku podatkowego.

Zastosowanie kasowego PIT nie oznacza automatycznie, że metoda ta będzie obowiązywała przedsiębiorcę w kolejnych latach podatkowych. Co do zasady wybór tej formy rozliczania ma charakter ciągły, jednak podatnik może z niego zrezygnować poprzez złożenie stosownego oświadczenia o wyborze innej metody opodatkowania. Jednocześnie warunkiem korzystania z kasowego PIT jest spełnienie przesłanek określonych w art. 14c ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zgodnie z którym z metody tej mogą korzystać podatnicy prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, których przychody z tej działalności w poprzednim roku podatkowym nie przekroczyły kwoty 1 mln zł, a także którzy złożą właściwe oświadczenie w przewidzianym terminie (art. 14c ust. 1 ustawy PIT). Przekroczenie wskazanego limitu przychodów w roku poprzedzającym rok podatkowy skutkuje brakiem możliwości wyboru metody kasowej. W takim przypadku złożone oświadczenie nie wywołuje skutków prawnych, a przedsiębiorca zobowiązany jest do rozliczania przychodów na zasadach ogólnych. Tym samym z kasowego PIT nie mogą skorzystać podatnicy, którzy przekroczyli ustawowy limit przychodów, jak również podmioty, które nie spełniają pozostałych warunków określonych w ustawie, w szczególności w zakresie formy prowadzonej działalności.

Zmiana metody rozliczania PIT rodzi również konsekwencje praktyczne w sytuacjach przejściowych. Dotyczy to przypadków, w których faktura została wystawiona w roku podatkowym, gdy przedsiębiorca stosował metodę kasową, natomiast zapłata należności nastąpiła już w kolejnym roku, w którym wybrano inną formę rozliczania. W takiej sytuacji przychód ustala się według zasad obowiązujących w okresie stosowania kasowego PIT. Odmienne należy ocenić sytuację, w której faktura została wystawiona w czasie stosowania metody memoriałowej, a zapłata następuje już po przejściu na metodę kasową, wówczas moment powstania przychodu ustala się na dzień wystawienia faktury. Analogiczne zasady dotyczą kosztów uzyskania przychodów. W przypadku gdy przedsiębiorca otrzymał fakturę kosztową w roku, w którym stosował kasowy PIT, lecz uregulowanie należności nastąpiło już po rezygnacji z tej metody, koszt ten podlega potrąceniu w roku faktycznego dokonania zapłaty.

Istotnym rezultatem wprowadzenia kasowego PIT jest ograniczenie problemu zatorów płatniczych. Wynika to z faktu, że regulacje dotyczące zatorów płatniczych nie znajdują zastosowania w przypadku rozliczania podatku dochodowego metodą kasową, co w praktyce zmniejsza ryzyko powstawania obowiązku podatkowego od nieotrzymanych należności (Kosikowski, Ruśkowski, 2008).

Wnioski

Podsumowując powyższe rozważania, należy wskazać, że PIT kasowy stanowi rozwiązanie godne uwagi przede wszystkim dla podatników prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, w szczególności dla podmiotów o niewielkiej skali działalności oraz przedsiębiorców funkcjonujących na rynku od niedawna. Pozwala on uzyskać znaczne korzyści w obszarze elastyczności działania oraz dysponowania dodatkowymi środkami, jednak będzie to wymagało dopełnienia licznych obowiązków dokumentacyjnych. Na bazie powyższych rozważań dochodzi się do wniosku, że warto, aby przede wszystkim nowo zakładane przedsiębiorstwa korzystały z PIT-u kasowego, co zwiększy ich szansę przetrwania na rynku w pierwszych kluczowych latach. Z pewnością jest to też szansa dla przedsiębiorstw, które od dłuższego czasu mierzą się z problemem zaległości finansowych ze strony kontrahentów. Co prawda zobowiązanie podatkowe nie zniknie, jednak może zostać odłożone w czasie. Pomimo tego, że PIT kasowy może przyczynić się do osiągania licznych korzyści przez przedsiębiorców to przed jego wdrożeniem powinno się dokonać stosownego zapoznania z jego zasadami. To, że przedsiębiorca dopiero zaczyna swoją działalność nie jest argumentem dla Urzędu Skarbowego w przypadku, gdy zostało popełnionych wiele błędów odnoszących się do księgowania przychodów i kosztów. Na bazie powyższych rozważań zauważa się, że jest to rozwiązanie nowe, z którym przedsiębiorcy dopiero się zapoznają. Szczególnie w pierwszych miesiącach może to generować pewne problemy techniczne, chociażby w kwestiach formalnych, w tym składania oświadczenia. Nie został jeszcze opracowany uniwersalny wzór dokumentu w oparciu, o który przedsiębiorcy mogliby dokonywać zgłoszenia. Kolejnym wyzwaniem będzie również konieczność przygotowania się do działania w oparciu o zasady PIT kasowego przez księgowych oraz doradców. Bardzo ważne będzie uwzględnienie wszystkich nowych szczegółów wynikających z wprowadzenia PIT kasowego, gdyż za każdy błąd doradcy lub księgowego i tak ostatecznie będzie odpowiadać przedsiębiorca. O ile te wszystkie przeciwności zostaną pokonane to, jak najbardziej PIT kasowy może stać się jedną z popularniejszych form rozliczania z Urzędem Skarbowym, przy czym korzyści będzie doświadczać każda ze stron. Z pewnością

w kolejnych miesiącach będzie się pojawiać coraz więcej opinii specjalistów oraz publikacji podejmujących wątek działania PIT kasowego w praktyce.

Piśmiennictwo

1. Druk sejmowy nr 602. (2024). *Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw*. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji.
2. Cieśla, A. (2024). Zasady korzystania z kasowego PIT. *Gazeta Podatkowa*, 90(2173), 1-4.
3. Gomułowicz, A., Małecki, J. (2011). *Podatki i prawo podatkowe*. LexisNexis.
4. Kosikowski, C., Ruśkowski, E. (red.). (2008). *Finanse publiczne i prawo finansowe*. Wolters Kluwer.
5. Marciniuk, J. (red.). (2017). *Podatek dochodowy od osób fizycznych. Komentarz*. C.H. Beck.
6. Mariański, A. (2021). Zwolnienia i ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych a zasada sprawiedliwości podatkowej. *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, 83(1), 7-20. <https://doi.org/10.14746/rpeis.2021.83.1.1>
7. Biznes.gov.pl. (2024). *Kasowy PIT – podstawowe informacje i zasady stosowania*. Portal informacyjno-usługowy dla przedsiębiorcy Biznes.gov.pl. Pobrane z : <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/005347> (dostęp: 09.09.2026).
8. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. (1991). Dz.U. 1991 nr 80 poz. 350 z późn. zm.
9. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. (2018). Dz.U. 2018 poz. 646 z późn. zm.